

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, July 23, 1980

Nr. 140

VOKIEČIAMS LEIDO STATYTI KARO LAIVUS

ALTOS SUVAŽIAVIMAS — SPALIO 18 D.

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba savo posėdy, Chicagoje nutarė šaukti Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą spalio 18 d. Tautiniuose namuose, Chicagoje.

Dr. K. Sidlauskas padarė pranešimą apie sėkmingą laisvinimo veiksmų konferenciją birželio 21 d. New Yorke, kur dalyvavo VLIKO, ALTOS, BALFO vadovų, žmonių ir Lietuvos Diplomatinių Tarnybų atstovų. Aptarti pasirodymo reikalai artėjančios Madrido konferencijos akivaizdoje.

Kun. J. Prunskis painformavo apie pavergtų tautų atstovų pasitarimus birželio 26 d. su JAV delegacijos Madrido konferencijoje antruoju pirmininku dr. Max Kampelman, su (Valstybės departamentu Helsinkio Komisijos) pareigūnu Spencer Oliveriu ir kitais trimis departamentu pareigūnais, atvykusiais į Chicago. Lietuviai juos skatino būti tvirtais: Madride, reikalaujant, kad Maskva gerbtų žmogaus ir tautų teises, nekludytų susijungti perkurtų šeimų nariams, laisvę persikojusi Helsinkio susitarimų stebėtojų grupės, nekankintų disidentų psichiatrinėse ligoninėse.

Dr. Kampelman pažadėjo tuos reikalus imti dėmesin. Painformavo, kad šalia oficialios delegacijos bus ir visuomenės atstovų delegacija į Madridą iš 20-25 asmenų.

KUN. A. STĄSŲS PERSIKELIA Į ST. PETERSBURGĄ

Kun. Adolfas Stąsųs, Amerikos Lietuvių Tarybos gen. sekretorius, tapęs pensininku, liepos 30 d. persikelia gyventi į St. Petersburgą.

Kun. A. Stąsųs trejetą dešimtmečių darbavosi su ALTA, bėdamas Chicago šyriaus vicepirmininku, pirmininku, ir jau daugelį metų — centro valdybos nariu. Galima sakyti, kad visą laisvą nuo parapijos darbų laiką skyrė ALTAi, laisvalaikio dienas praleisdamas ALTOS raštiniėje, su savo praktiškai sumanymais, pasiūlymais dalyvaudamas posėdžiuose, organizuodamas suvažiavimus, kongresus, išvykstę gerus ryšius su JAV Kongreso žmonėmis, apskritai su dideliu pasišventimu dirbdamas Lietuvos laisvinimo darbą per ALTOS instituciją ir veikdamas pagal savo sugalvotą šūki "Lietuviai nepavargę kovoje dėl Lietuvos laisvės". Ir persikėjęs į St. Petersburgą pasiryžęs visada nuodėdžiai jungtis į ALTOS darbus. (ALT Informacija)

— JAV Senatas pradėjo svarstyti, ką daryti su Aliaskos 128 milijonais akrų žemės.

KALENDORĖLIS

Liepos 23: Brigita, Apolinaras, Gelminė, Ilgė, Tarvilas.

Saulė teka 5:36, leidžiasi 18:18. Oras šiltas.

SOVIETA ISTRĖMĖ TRIS DISIDENTES

VIENA, Austrija. — Sekmadienį į Austrijos sostinę atvyko trys Sovietų Sąjungos Moterų sąjūdžio aktyvistės su šeimomis. Jų tarpe yra pagrindinio leidinio "Moteris ir Rusija" redaktorė Tatjana Manonova su 4 metų sūnumi ir vyru. Ji pareiškė, kad KGB įsakė apleisti kraštą laike 24 valandų. Kartu su ja atvyko moterų teisių aktyvistės Tatjana Goritcheva ir Natalija Nalchoshkaja bei jų šeimos.

Pastarajame "Moteris ir Rusija" numeryje moterys buvo raginamos neleisti savo vyrų ir vaikų į Afganistaną, nors už tai grėstų kalėjimas.

KINJOJE NUTEISTI 3 SOVIETŲ ŠNIPAI

PEKINAS (UPI). — Kinijos žinių agentūra sekmadienį paskelbė apie trijų Sovietų šnipų nuteisimą. Du Kinijos piliečiai nuteisti mirties bausme su sąlyga, bet bausmės vykdymas atidėtas. Taip pat nuteistas septynių metų kalėjimo bausme Sovietų Sąjungos pilietis Nikolai Petrovič Zang.

Jie šnipinėjo pasienio srityje, kurioje yra Daqing naftos versmės, teikiančios Kinijai pusę degalų.

VASAŲA STUDENTAI NEGAUS DARBŲ

CHICAGO, Ill. — Daugelis studentų vasarą tikėjosi gauti įvairių niūsto darbus, bet dabar, ekonominėms reikalingoms pasunkėjus, tie darbai beveik išgaravo. Vieni galėdavo padirbėti po kelias valandas valymo darbuose, kiti turėdavo progos pasilavinti prie įvairių mašinų. Net pramonininkai sudarydavo sąlygas pasimokyti, kad vėliau galėtų pasirinkti gabesnius jaunus vyrus ar moteris, bet šiais metais ir pramonininkai neskuba. Jie priversti rūpintis savo reikalais, kad galėtų galą su galu sudurti.

Chicago miestas kiekvienais metais paimdavo Robert MacGregor, kuris turi patyrimo studentų vasaros darbus organizuoti. Jis pažįsta pramonininkus, susitaria su jais, nustato mokymosi programą ir t. t. Šiais metais jis pabandė, su keliais išsikalbėjęs, o po to atėikė atsistatydinimo pareiškimą. Jam pasitraukus, studentų viltys eina kartu su vėju.

Libijos diktatorius Moamar Chadafi pareiškė Der Spiegel žurnalo korespondentui, kad bus nusavintos Vak. Vokietijos, Britanijos ir Italijos nuosavybės už kovas Libijos dykumose laike II Pasaulinio karo.

— Prancūzų spauda praneša, kad buvusį Irano premjerą Bachtiarą nužudyti buvo pavesta Palestinos Išlaivsinimo Organizacijos Al Fatah nariams. Įsakymą davė Yasir Arafatas, gavęs nurodymus iš Teherano.

Praeitą pirmadienį buvo senatoriaus Frank D. Savicko diena. Condessa del Mar salėje susirinko daugiau negu 2,100 senatoriaus Savicko draugų ir bendradarbių, pasizadėjusių jam demokratiškai tvarkyti visas problemas.

UKRAINETIS BERNIUKAS GAVO TEISES PASILIKTI AMERIKOJE

MOTINA, TEVAS IR JAUNESNIS BROLIS GRĮŽTA Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ

CHICAGO, Illinois. — Prieš 6 mėnesius į Chicago imigrantų teisėmis atvyko 42 metų ukrainietis Michael Polovchak su 38 metų žmona Anna ir dviem vaikais — 12 m. Walteriu ir 6 m. Michael Jr. Motina Anna gavo valytojos darbą St. Elizabeth ligoninėje, o tėvas dirbo valytoju vienoje dirbtuvėje, bet neprisitaikė prie Amerikos gyvenimo ir nutarė su visa šeima grįžti gimtojo Ukrainos. Sovietų Sąjungos pareigūnų išduotoje vizijoje išvardinta visa šeima.

Tačiau dvylukmetis Walteris buvo nepatenkintas tėvo nuostata ir sprendžiu grįžti Sovietų Sąjungon. Jis yra gabus berniukas, Monroe mokyklos 7-to skyriaus mokiny, greitai išmokęs angliskai ir išgijęs draugų. Jis pasiūlymą nuo tėvų ir apsigyveno pas gimines, kurių yra keletas. Vieną jo teta gyvena Chicagoje, o antroji Kalifornijoje. Reikia manyti, kad jie kreipėsi į advokatą Julian E. Kulas, kuris pradėjo reikiama procedūrą. Pirmadienį Imigracijos ir Natūralizacijos Tarnyba jam suteikė tremtinio teisę.

Tačiau ši vienintelė tokio pobūdžio byla yra sudėtinga ir reikalauja atlikti daugelį žingsnių. Nors dabar berniuko pagali išvežti iš JAV be jėgų sutikimo, tačiau reikalinga teismo sprendimo ir teisinės globos. Dabar jis gyvena pas savo 18 metų seserį Nataliją pushbrolio namuose. Na-

talija Amerikon atvyko atskira viza ir yra Carl Schurz aukšt. mokyklos mokinė. Ji gali būti berniuko globėja. Apylinkės teismas tuo tarpu pavedė jį globoti Illinois valstijos šeimų ir Vaikų Amerikoj. Motina Anna išreiškė per televiziją nepasitenkinimą dėl tėvų teisės paneigimo. Ji yra abejinga dėl grįžimo Sovietų Sąjungon, tik vykdo savo vyro norą.

Šia keisto pobūdžio byla susidomėjo viso laisvojo pasaulio teisininkai. Walter Polovchak gavo daug laiškų ir pasiūlymų priimti į savo šeimas.

— Amerikos Legiono užsienio karų veteranai pirmą kartą 66 metų istorijoje indorsavo respublikoną (Ronald Reaganą) prezidento pareigoms. Organizacija turi apie du milijonus narių.

— Eli Lilly & Co. pradėjo gaminti sintetinį insuliną ir jį ruošiasi išbandyti. Jei bandymai pavyktų, tai būtų pradėta masinė sintetinio insulino gamyba.

— Bolivijos kariuomenė šaudė demonstrantus sostinės aikštėje. Nuostoliai nėra žinomi. Demonstracijos buvo nukreiptos prieš demokratinę valdžią nuverto chuntą.

RICHARD QUEEN PASAKOJO APIE NELAISVĘ IRANE

WASHINGTON, D.C. — Paleistas dėl nesveikatos iš Irano nelaisvės 28 metų vicekonsulas Richard Queen pirmadienį turėjo spaudos konferenciją Valstybės departamente. Pirmiausia jis apgailestavo, kad tik jis vienas buvo išleistas, paliekant įkaitais kitus 52 amerikiečius. Niekas net nebandė įkaintams plauti smegenis: dauguma sargybinių buvo geri, bet buvo ir tikrų "kalės vaikų".

Pirmuosius 3-4 mėnesius jis buvo be langų kambaryje rūsijoje. Jargybiniui draudė kalbėtis. Buvo tikra atvanga, kai perkėlė į šviesų kambarį su dar dviem likimo draugais. Čia buvo visi angvas režimas. Įkaitus reikalaavo tik nebandyti pabėgti. Čia buvo tūkstančiai įvairių knygų. Jo partneriai nemėgo skaityti ir nuolat lošė pokerį. Reizimą žymiai sušvelnino kunigų vizitas.

R. Queen buvo išleistas dėl sveikatos stovio. Multiple sklerosis ligą gydydys Georgetown universiteto ligoninė prie Washingtono. Išleidžiant buvo įpareigotas sakyti teisybę.

MAŽIAU MASINŲ VĖK AMERIKON

TOKIO, Japonija. — Japonijos nauja vyriausybė ir pramonininkai imasi naujų priemonių naujiems automobiliams vežti į Ameriką. Japonai pastaruoju laiku buvo padidinę automobilių išvežimą 40%. Veik vienas masinas jie pardavdavo, nes amerikiečiai greitai moka, ir netinka doleriais.

Japonai nesirengia automobilių gamybos mažinti, bet jie yra pasiryžę paieškoti savo prekių rinkų. Savo masinas japonai gal pardavinės Pietų Amerikoje, Azijos kraštuose, nors iš ten sunkiau gauti pinigų. Bus sunkiau pinigų išrinkti, bet jie tikisi rasti būdus šiam reikalui teigiamai sutvarkyti.

Japonai nenori prarasti savo rinkos Amerikoje, bet jiems svarbu dabartinis metu užkariauti naujas rinkas ir atsižvelgti į JAV automobilių pramonės krizę. Reikia neužmiršti, kad japonai Vokietijon taip pat išveža labai daug sunkvežiminių.

PARYŽIUJE NUŠOVĖ SIRIJOS POLITIKA

PARYŽIUS, Prancūzija. — Pirmadienį Paryžiuje buvo nušautas 68 metų amžiaus Salah Eddin al-Bitar, buvęs Sirijos premjeras, o dabar Paryžiuje leidžiamas politinio mėnesinio žurnalo Redaktorius.

Bitar pirmadienio rytą įžengė į savo žurnalo įstaigą, kai iš tylaus revoliucio buvo paleistas šūvis ir pakaušį, nuo kurio politikas vietoje mirė.

Užužtas buvo Sirijos Baat partijos vienas iš steigėjų. Salah Eddin al-Bitar buvo pavarčius iš premjero pareigų 1966 metais. Jis bijojo, kad dabartinės vyriausybės šalininkai jo nenužudytų, tai naudojo Siaurės Jemeno valstybės pasą. Nuo jo nuvertimo iš valdžios jis visą laiką gyveno tremtyje.

VOKIEČIAI TURI TEISĘ STATYTI ATOMINIUS KARO LAIVUS

VOKIETIJOS APSIGINKLAVIMAS REIKALINGAS EUROPAI GINTIS NUO RUSŲ KARO JĖGŲ

LONDONAS, Anglija. — Vokietijos kanclerius H. Schmidt prašant, septyniolika Vakarų Europos valstybių leido Vakarų Vokietijai statyti įvairios rūšies ir įvairaus dydžio karo laivus Vakarų Europai gintis nuo galimo Sovietų karo jėgų įsiveržimo. Vokietija atgavo teisę statyti narlaivius ir įvairaus dydžio atomu varomus karo laivus. Kanclerio Schmidt vyriausybės prašymui pritarė JAV gen. William R. Rogers, Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių karo jėgų vyriausias vadas. Pasiūlymui pritarė visos posėdyje dalyvavusios valstybės.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Vakarų valstybės, sumušusios Hitlerio Vokietiją, nutarė likviduoti nacių Vokietijos kariuomenę, laivyną ir aviaciją. 1948 metais Belgijoje buvo sudaryta Vakarų Europos Sąjunga, dabotį, kad karo metu sumušė Vokietiją nepradėtų iš naujo ginkluotis ir pradėtų naują karą, kokį sukėlė Hitleris ir naciai.

Vietoj taikos Europoje, Sovietų Sąjunga keliais atvejais bandė sudaryti sąlygas Vakarų Europai pavergti, bet ne visuomet jai sekėsi. Ji pavartojo jėgą Vengrijai pavergti, Čekoslovakijos komunistus nuslopino, primetė Rytų Vokietijai savo valdžią ir siūnia šnipus ne tik į Europos vakarus, bet tiesiai savo nagus ir kiton Atlanto pusėn.

Belgijoje prieš trisdešimt metų pasirašytas susitarimas pirmadienio vakarą buvo pakeistas. Dar yra didokas skaičius paragrafų, suvaržančių vokiečių brautis į kaimynines valstybes. Žinia apie nutarimą leisti vokiečiams statyti karo laivus Europos gynyboje sumetimais labai trumpai buvo paminėta spaudoje, o radijas apie šį nutarimą beveik nieko nepažymėjo, bet kiekvienam aišku, kad šis nutarimas turės įtakos Vokietijos santykius su Rusija ir Rytų Europa.

Sovietų maršalai šių metų birželio 30 dieną Kremliuje klausė kanclerio Helmut Schmidt, kodėl rusai turi atšaukti Sovietų karo jėgas iš Afganistano. Jis net nurodė datas, kada to Sovietų karo jėgos turėtų būti atšauktos. Jis priminė, kad kartu su jomis turėtų būti atšaukti ir Babrako Karmalio rusų atvežta vyriausybė. Sovietų maršalai manė, kad kanclerio Helmut Schmidt kalba buvusi labai drąsi. Jie manė, kad jie galės užimti visai beginklę Vokietiją, bet dabar jiems turėtų būti aišku, kad rusai taip lengvai Vokietijos neužims ir visos Europos nepavergs.

Vokiečiai turi geležies, anglies ir patyrusių darbininkų. Jie gali greitai pasigaminti karo laivams reikalingo plieno. Rusai praeitą savaitę manevravo Baltijos jūroje, bet naujai statomi vokiečių karo laivai labai leng-

ALIASKA SVARSTO ŽEMĖS KLAUSIMĄ

WASHINGTON, D.C. — Aliaska turi apie 140 milijonų akrų žemės, kuri iki šio meto niekad dar nebuvo tiksliai išnaudota ir iširta. Aliaska turi du senatorius — Ted Stevens ir Mike Gravel, kurie kitaip galvoja apie nepaprastai gražią ir tuo pačiu metu labai turtingą Aliaskos žemę.

Aliaskos gubernatorius Jay Hammond savo valstijos žemę gali geriau pažinti, negu senatoriai, bet ir jo nuomonė yra skirtinga nuo senatorių. Gubernatorius norėtų palikti didžiausius plotus nepaliesius, su visais miškų žvėrimais, gyvūnija, žuvisimis ir paukščiais, kad jie gyventų ir veistų, kaip veisėsi tūkstančius metų.

Prezidentas Carteris taip pat norėtų palikti neliesius didelius žemės plotus, paskelbiant juos Aliaskos parkais. Prezidentas nori tiksliai nustatyti Aliaskos ekologijos šaltinius, o vėliau nustatyti jų naudojimo būdą.

ISVEDE IS TEISMO ŠOKAUJANCIUS PUERTORIKIECIUS

CHICAGO, Ill. — Praeitą pirmadienį teisėjas Francis Mahon įsakė išvesti iš teismo salės aštuonis puertorikiečius, kurie pradėjo šūkauti teismo metu.

Aštuoni puertorikiečiai buvo sumiti balandžio 4 d. popietį, kai į policijos rankas pateko 11 puertorikiečių, kurie buvo prisidėję prie automobilių nuomavimo bendrovės apiplėšimo Evanstone. Du puertorikiečiai jau pripažinti kaltais, jie laukia teismo bausmės. Trečioji (Carlos Torres žmona) perkelta į New Yorką, kur nuhausta už žmogaus užmušimą. Tuo tarpu aštuonių sumintų vyrų ir moterų byla bus svarstoma.

Teisėjas Mahon pajėgė sudaryti prisiekusiųjų teismą. Pirmadienį jų byla pradėta nagrinėti. Jie sakosi esą "kovotojai už Puerto Riko nepriklausomybę", bet jie dabar kaltinami už vagiavimą ir užpuolimą.

SOVIETAI CENZURUOJA UŽSIENIO ŽURNALISTUS

Sovietai daugeliu atvejų jau sulaužė pažadą necenzuruoti užsienio žurnalistų. Sovietų technikai nutraukė elektros srovę Vakarų Vokietijos televizijai, besikabanciai su disidentu.

Trys fotografai buvo areštuoti ir išlaikyti vieną valandą, o jų filmai konfiskuoti.

vai galės užkirsti kelią Sovietų laivams prasiveržti į Vakarų. Be to vokiečių karo laivai padės amerikiečiams kontroliuoti Šiaurės vandenį ir Pietų jūras. Sovietų maršalai gali gailėtis, kad jie neatšaukė savo karo jėgų iš Afganistano.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėstė RIMAS NERIMAVICIUS

Seniau ir dabar

Vincas Kudirka rašė, kad atvykus naujam pavieto viršininkui į Naująją miesto žydėms labai rūpėjo patikrinti jo charakterį. Jie tenorėjo žinoti tik vieną dalyką — ar jis ima kyšius. Jei tik ima, tai viskas bus gerai.

Netrukus pasisekė tai patirti. Ir po pirmojo bandymo, labai greitai per visą miestelio žydiją nuskambėjo: IMA, IMA, IMA! Daugiau nieko ir nereikėjo. Kiekvienas žinojo, kai prie viršininko prieiti ir savo reikalus tvarkyti.

Neseniai mūsų spaudoje pasirodė "linksomos" žinios: duoda, duoda — dykai važiuoti. Kai Vasario šešioliktosios gimnazijos mokiniai pavasarį ruošėsi važiuoti į okupuotą Lietuvą, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė parašė laišką gimnazijos direktoriui ir prašė, kad šiemet, kai Sovietai švenčia 40 metų Lietuvos okupacijos

sukaktį, neleisti mokinių ekskursijai vykti į bolševikų okupuotą Lietuvą.

Gimnazijos direktorius savo laišku paaiškino, jog gimnazijos vadovybė mokinių išvyką į okupuotą Lietuvą neorganizuoja ir jis laišką viešai išskabins. Drauge pranešė, kad mokinių kelionės išlaidas, davė visą išlaidų Brežnevo agentūra Vilniuje. Niekam kitam nereikėjo nė rublio išleisti.

Ir taip gražus jaunuolių būrys išsardėjo. "Rodinos" draugijos viršininkai ekskursiją išskėstomis rankomis sutiko, sumokėjo kelionės išlaidas, davė visą išlaidų Brežnevo agentūra Vilniuje. Niekam kitam nereikėjo nė rublio išleisti.

Pasikeitė laikai — turtingų, bet dvasioje ubagų tėvų (įvairių kamantų, gečių ir kitų) vaikai naudojasi jiems bolševikų duodamais KYŠIAIS. Oho! Oho! Pilypas iš K.

AVIACIJOS REIKŠMĖ

Agitatoriai aiškino kolchozininkams apie komunizmo pergalę, apie sputnikų didingumą ir apie galingą sovietų aviaciją. Vienas iš kolchozininkų užklauso:

— O kuriam tikslui mums reikalinga toji aviacija?

— Štai kam. Tu čia didvyriškai kuolus beki, o tavo anūkas Irkutskas. Vieną dieną tu gauni iš Irkutsko telegramą, kurioje anūkas praneša, jog ten pardavinėja cukrų, net po vieną kilogramą žmogui. Štai ir paašė socializmo pranašumas. Sėstumei sau į lėktuvą, ir beskreندان į Irkutską cukraus pirkti. Dabar aišku?

TARYBINIS PASITIKĖJIMAS

Sovietų valdžia Lietuvoje smarkiai užspūlo spynų fabriko direktorių dėl nealiktos normos.

— Ko jūs norite? — teisinosi jis. — Kai jūs kvietėte metų pradžioje visus kovoti už pasitikėjimą Sovietų piliečiais, aš nutariau jūsų kvietimą vykdyti ir sumažinau spynų produkciją.

Netiesioginiai mokėsčiai

— Yra tiesioginiai ir netiesioginiai mokėsčiai, — aiškino mo-

kytojas. — Kas man gali pasakyti tiesioginių mokėsčių pavyzdį?

— Šunų mokėsčiai, — atsakė vienas mokinių.

— Kodėl manai, kad tai netiesioginis mokėsčiai? — teiravosi mokytojas.

— Dėl to, kad šuo ne pats juos moka, — paaiškino mokinių.

Geriausią žmoną

— Kreipsiuosi į teismą ir prašysiu skyrybų. Žmona su manimi jau šeštas mėnuo visiškai nekaltai.

— Žmogau, nedaryk tokios kvailystės! Kur tu kitą tokią gerą žmoną rasi?

MODERNI PATARLĖ

Jeigu dirbi, mielas vaike, tau ir duonos duot nereikia! O kas biznį gerą varo, tas neims duonutės svoro: gers ir valgys, ką norės — ir nedribdamas turės.

• Infliacija tikrai pasiekė aukštą laipsnį, nes kai kurios mergaitės išsileidžia, kai joms pasakai, kad jos atrodo kaip milijonas dolerių...

• Teisėjas paklausė vagį: "Kaltas, ar nekaltas?" Vagis atsakė: "Tikrai nežinau, nes dar negirdėjau įrodymų..."

SKAIDINAM VIEŠS KITA IR PRAGARE

Naują dūšia pasitiko Senas velnias pekloje Ir aprodė jai kur cypia, Verda dūšios smaloje.

Katilių juodų daugybė Kunkuliuoja lyg lava, Ir paviršium galvos kyšo Ir dar koja ar ranka...

Bet liuciferiai su dūdom Stovi prie tų katilių Ir tuoj tvoja jie per galvą — Nuskandina lig dugnų.

Tik iš vieno katilėlio Nesimatė tų galvų Ir šėtonas nestovėjo Kaip prie daugelio kitų.

Biedna dūšia tuoj paklausė seną velnią verkdamą: —Kodėl čia nestovi sargas Su tuo dūdom rankoje?

Juodas velnias išsišiepė Tuoj atsakė su drąsa: —Čia lietuviai ir jie patys Susitvarko ten dugne...

Zilbas svečias, jei lankyti Belzebub' karalystę — Aš manau, kad jam patiktų Biednas dūšias smalon grūsti: Į Chicago jis negrįžti Sekretorių akiai plūsti.

Petrė Putrė-Putriūtė

Žmonių kilmė

Du naujokai ginčijasi dėl žmogaus kilmės. Prieina viršula: —Ko ginčijate? — klausia jis.

—Matot, jis tvirtina, kad žmogus išsivystė iš beždžionės! Pagalvojęs viršula sako:

— Eiliniai — gal būt, bet viršilos — jokių būdu!

• Yra daug teorijų, patarimų, kaip sustoti rūkyti. Mano receptas maždaug praktiškesnis: pasikačiuok kiek cigarečių pakelį (pakelis dabar kainuoja 80c.) per savaitę surūkai, neužmirksi ir vėžio. Pamatysi, kad per metus dūmams paleidi apie tris šimtus dolerių, gal būt ir daugiau. Išsigąsi ir sustosi rūkė. Už tuos pinigus, kuriuos prarūkai, gali žmonai nupirkti paltuką, o sau gerą eilutę.

• Du melagiai susiginčijo. Vienas sako: —Buvo taip karšta diena, kad aš nešiau si gėlių pieno iš Paramos, tai pienas maiše pradėjo virti. Antrasis melagis: —Kai aš iš Pauliaus geležinės krautuvės nešiau nusiipirkęs keptuvę, tai paėjus viena bloką, keptuvė taip įkaito, kad maišas užsidegė...

• Louisianos zoologijos sodo vadovybė nuvežė kobra į Texas supiršti su Texas "lady" barškuko. Bet vedybos neįvyko: barškuko bėmantis prarijo kobra.

• Aukštaitiai sakydavo: Važiok — lėtai, toliau nuvažiuosi: dirbk skubiai, daugiau padarysi. Amerikoje sako: Dirbk lėtai, daugiau uždirbsi.

• Kad būtų atvanga karščiuose, paskaitykime Marquette Parko idilę:

Marquette parke oras grynas, Dangus mėlynas, žydi gėlynas. Tenai seniorai kortomis

lošia, O medžių paukščių vėjelis Ošia. Tikrai ne vienas nepraslėsia,

Don Pilotas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, šiandien pasikalbėkiau apie mūsų žemę.

— Ar ką naujo suradai, Tėve?

— Ne, Maiki, ne naujo — tik dasiprotejavau, kaip nuostabi yra mūsų žemė.

Ar sukiniesi apie namus, vaiki? Čioji gatvėmis, nueini į parkus, į paežerį, gulai ant smilčių ir klausai, koks tai neaiškus kugždėjimas eina iš gilumos, rodos kažkas šnek ir tave ar tarp sąvės. Šnek, o tu tos kalbos nesupranti ir žiopsai lyg nebylų.

Eini toliau ar žiūrėjai žemėlapius ir randi, kiek dar neištirtų apylinkių? Nenustabu, kad mūsų dievai mažne tiek pat tepažįsta žemę, kaip mes.

Pagal kokias išvadas, Tėve, tu sakai, kad dievai ne daugiau tepažįsta žemę, kaip mes.

Pagal tai, Maiki, kaip nevykusiai žemę padalyta žmoniems. Tik paveizėk į šiaurinę Europą: ten matysi kokiam mažam sklype patalpinta daug skirtingų tautų, kurios priverstos gyventi susispaudusios arba skriauti kita kiti.

Į tokį mažą žemės sklypą, kur telkši Baltija, Šiaurės jūra ir dalis Atlantiko, dievai suvarė norvegus, švedus, danus, olandus, vokiečius, prūsus, žemaičius, lietuvius, latvius, estus, suomių, lenkus, airišius, skotus, anglius, gudus ir, kur ne-kur, eskimus su vaikais įkaišiojo. Amžiams slenkant, žydai susipyko su savo giminaičiais ir jie atsidangino į anas apgyventas sritis.

— Tai didelis tautų mišinys, Tėve.

Tikrai didelis, Maiki. Tame dalyke dievai nekalti — patys žmonės per greit dauginosi, mat atsirado godumas. Kiekviena šeima stengėsi būti skaitlin-gesnė už kitą. Ejo lenktyniavimas tarp seimų ir tarp tautų. Tautos, netildamos savojoje žemėje, grobė kitų žemes ir svetimomis rankomis sau duoną pel-nė.

Bet Tėve, vedu nuklydov nuo temos: pradėjęs apie žemės idomybę ir atsidūrėv tautų mišiny.

— Gerai sakai, Maiki. Grįžkiau prie žemės. Kai tu žiūri žemėlapius, ar matai kalnus? Ar pagalvoji, kaip kalnai ten atsirado?

— Ne, Tėve, žemėlapy kalnų nematau, ten viskas plokščia, kaip bet koks popieriaus lapas.

— Ale Maiki, tie šešėliai ir skiauturės, reiškia kalnus.

— O! Dabar atsimenu dėduko aiškinimą, kad pradžioje žemė buvo lygi, kaip obuolys ir karšta. Po to, kai ji atvėso — susitraukė: tuo būdu pasidarė kalnai. Kitas pasakojimas dar rimtesnis. Esą buvusi milžinų tauta, kuri sau ant kupros nešiodavusi kalnus, o ant tų kalnų ganydavosi ožkos. Ir tie milžinai kur ejo-nuėję, susėdavo medžių paukščių, pameldavo ožkas, liedavo sūrius, valgy-

davo ir vėl kalnų kukstaras užsidėję ant kupros, eidavo tolyn. Pagaliau jie nutarė būti sėsliais, numetė kukstarus ir, tokiu būdu, atsirado kalnai. Kur daugiau milžinų susitelkė, ten daugiau kalnų atsirado.

— O ką sako mokslininkai?

Mokslininkai, Maiki, prisi-mano dar keistesnes teorijas: esą žemės kontinentai, lyg antys plaukioję vandenynuose. Lai kiti bėgant tarp žemynų įvykę nesusiipratimas: vienas — įsistūmęs į kitą ir sustūmęs kalnus. Stūmimas būvęs toks stiprus, kad uolinis žemės kiaušas suel-žėjęs, lyg riešuto kiaušalas.

— Tėve, ar tu tikai tai mokslininkų pasakai?

Tikiu ir netikiu, Maiki. Netikėti negaliu, nes rimčiau atrodo negu obuolio susitraukšlėjimas ir milžinų su ožkomis teorija. Iš kitos pusės negaliu igno-ruoti Maiziešiaus ir Svento Rašto, o Didžgalvienės ir Juozo Skei-vio dar neklausiau. Smarkieji žemaičiai, veikiausiai turi teori-ją.

KOMUNIZMO STATYBA

Pilietė E. Knyvaitė iš Vilniaus miesto rašo gegužės 22 d. "Tiesoje" apie komunistinę statybą ir kitokių tarybinės buities reikalus:

Prieš metus apsigyvenau Vilniuje, Viršuliškių gatvėje, daugiaaukščiame name. Kai persikėliau į 29-ju numeriu pažymėtą namą, jo langai turėjo stiklus, durys — rankenas. Šian dieną vietoje stiklų rudojo kartonas, vietomis jau gerokai apdraskytas. Kai kurios durys rijo so atremtos į sienas. Prie namo mėtėsi sušalusieji durpių grumstai. Dažnai matydavau paauglius juos bėmėnt. Po tokių metų rytojaus dieną stiklininkas dėdavo naujus stiklus. Bet ir vėl neilgam... Galu galė langai ir durys buvo užkalti kartonu. Žiemą dažnai atšaldavo radiatoriai. Santechnikai nesėdavo begioti į mūsų namą jų remontuoti. O radiatoriai sugedo ne dėl to, kad blogai įrengti, paprasčiausiai, kai kurie gyven-tojai žiemą savavališkai savo butuose įsirengė daugiau radiatorių, kaitaliojo juos ir trukdė normalų šildymą. Girdėjau, kad kai kurie namai turi savo komitetus. Jie rūpinasi ne tik namo aplinka, tvarka laiptinėse, rūsiuose, bet ir sprendžia iškilusius kaimynų konfliktus. Mūsų namas tokio komiteto neturi, o reikėtų.

KADA KARŠTA

Kada karšta, gerti noris, Geri, geri: vis dar nori. Geri Pepsi ir degtinė, Rodos, čierką paskurinę. Ir taip einasi be galo, Kol nuvirsti užu stalo...

Don Pilotas

Pakeliui į tėviškę užklumpa mirtis

(Šiurinėlis iš Juozo Švaisto knygos PETRAS SIRVOKAS, 228 psl., kaina \$2.75, gaunama Naujienose)

(Tęsinys)

— Jūsų valia: duosiu — gerai, neduosiu — nepyksiu... Tai, va, žiūrėkit: kai tik užmigs tas jūsų kareivis, tuoj imkit karišką būgną ir muškite. Senieji kareiviai visada labai jautrūs ir pareigingi. Per miegus jis pamanyt, kad kariuomenėje tebetarnauja dar. Pakils ir bėgs žiūrėti: ar čia pavojus koks, ar į karą šaukia? Jūs tada užsiraikinkit ir daugiau nebeįleiskit jo.

Baukė, atlikęs pabaudą, nebedribo asloje, kaip visada darydavo, bet tuojau prišoko prie Dūliaus, reikšmingai pamerkę jam ir nusivedė į užkampį. Čia išdėstė, ką toji moteriškė buvo patarusi. Dūlius iš džiaugsmo plaukštelėjo delnais ir kelis kartus apsisuko ant vienos kojos.

Bematant sušaukė jis tuos pačius velnius, kurie ką tik buvo atlikę pabaudą, ir pradėjo įsakinėti. Vieni velnių prisivijo moteriškę ir nusilenkdami padarė jai maišą pinigų, kiti griebėsi daryti karišką būgną. Tuoj pasigavo du dižiuosius šūnis, nusuko jiems sprandus, mliurkt numaukė odaš, nušutino plaukus, padžiovinot tas odas ir užtempė ant plonų ratlankių. Iš šonų aprieto tošimi, suraišiojo, suraizgė ir — baigta.

Dabar lūkinėjo tikrai, kol Petras kiekiau įmigs. Ilgai laukti neteko. Senis, nusivargęs per dieną, veikiai užmigo iš vakaro. Dės galvą ant kumščio ir knarkia vis su smarkumu. Štai, užgrojo jo triūbos, ir velniai, pasislėpę už krūmų, ėmė mušti būgną. Petras iš tikrųjų tų pašoko, greitai apsilviko, sugriebė visą savo mantą, kūrį visada senu kareivišku papratimu guldamas pasidėdavo ties savim, ir išdūmė lauk. Tuo metu tikrai pykšt-pokšt! ir užsitrenkė pragaro durys.

Didžiausias triukšmas sumišimas kilo ten. Velniai kvatojo, klykė ir trypė iš džiaugsmo. Vieni kūliais raičiojosi asloje, kiti šokinėjo ir galvomis ėjo. Į viršų lėkė sakės, kablai, žarstikliai. Smarkiau supleskėjo ugnys po katilais, garsiau pradėjo rėkti šutinosios dašios.

Liuciferis, nieko nenusimanydamas, kas čia dabar įvyko, persigandęs sublovo:

— Liaukitės! Ar jūs pamisot, ar ką?

Tuoju prišoko Dūlius ir atraportavo prunkšdamas:

— Petrą išvijom lauk!

— Kuris gi tai padarė?

— Aš, didysis valdove!

— Tu?

— Taip!

— Kaip tat atsitiko?

Prunkšdamas, besiraitydamas Dūlius ėmė pasakoti. Vos tik baigė, Liuciferis irgi pradėjo juoktis. Jis taip kvatojo, taip klykė, kad jam išėjo nebe juokas, bet kažkoks laukinių žirgų žvangimas, o protarpiais pasigirdavo klaukus žvėries kaukimas.

Dūlius drąsiai pasisavino sau nuopelnus, nes šiuo atveju bemaž nieku nerizikavo: čia nebuvo joks sąmokslas ar sukilimas. Jis laukė dviejų išiečių: patiks Liuciferiui, ar ne. Jei patiks — laimės, nepatiks — pasisakys, kad iškrėtė eilinį pokštą ir atšauks. Petrą į pragarą. Iš visako suprata, kad patiko. Liuciferis buvo patenkintas: viena, senas kareivis beveik viską buvo atlikęs antra, nebeteks sukli galvos dėl sutarties, kurios nebuvo nusistatęs vykdyti.

Vos tik pasišalino nuo Liuciferio sosto, staiga, kaip dalgio pakirsti, krita prisitvijo jam po kojom buvusieji rikiuotės instruktoriai. Graudžiu balsu, persigandę jie maldavo:

— Viešpatie mūsų ir valdove, neleisk tu mums prazūti čia! Ko greičiau paskirk kokia nors tarnybą žemėje! Tu gerai žinai, kad mes visai tai darėm ne savo noru, bet tavo valią vykdydami...

Liuciferis kažkaip neaiškiai pakrapštė galvą. Jis tebekvatojo dar ir nė vieno žodžio nevaliojo ištarti. Instruktoriai susipūtę pasitraukė ir šešėliu nuslinko į šalį.

Ilgai šėlo, užė pragaras. Niekad tokio džiaugsmo ir triukšmo nebuvo jis pergyvenęs. Kai aprimo. Liuciferis pasišaukė Dūlių.

(Bus daugiau)

Treniruojia būsimą televizijos vaidinimų žvaigždę.

Kas, kad lūžia gelsvas jėvas?

Tai ne meilė, ne daina.

Juk meni — motulė sakė:

rūpesteliams per jauną...

A. P. Jasas

Kai amžinas studentas aukštinamas, o profesorius pliuškiu vaizduojamas

(Tėsinys)

Kauno miesto burmistro įstaičioje tarnyboje kilo, ypač po to, kai Steponas Rusteika, iš vidaus reikalų ministerio pareigų atleistas, buvo paskirtas Kauno miesto viceburmistu. Su juo Kęsgaila per Samogitiją susipažino. Korporacijoje buvo nemažai narių, Telsių gimnaziją baigusių. Jie atsiminė, kad Telsiuose karą komendantu būdamas plk. S. Rusteika, kol tebeveikė moksleivių organizacijos, dosniai jaunimą remdavo. Pasiūlė jį Samogitiją garbės nariu išrinkti. Nubalsuota ir 1932 m. garbės nario titulu Rusteika priėmė.

Ir studentams samogitams S. Rusteika yra daug padėjęs, vieniems darbo ieškantiems, kitiems šiurpiai įvairiuose reikaluose. Pavyzdžiui vėta paminėti atsistatymą. Vienas samogitas (jo pavardės neminėsiu, berods, yra likęs Lietuvoje, tik pažymėsiu raide H), gavęs taisyklių fakulteto diplomą prašė teisingumo ministerio paskirti teismo kandidatu. Tačiau paskyrimo negavo.

Šiam H teisininkui pavyko kažkurio keliu išsiaiškinti paslaptį, kodėl nesikvėpamas teismo kandidatu. Buvo tvarka, jog prieš skiriant, teisingumo ministerijai pareiklaudavo saugumo surinkti apie prašytoją žinias: ar nėra kriminaliniai nusikaltėliai ir ar yra ištikimas tautai ir valstybei.

Apie tą H samogitą saugumo departamente, kartotekoje esą prašyta, jog jis lenkiškos orientacijos, kitaip sakoma, valstybiškai tarmybiškai netinka. Nuėjo šis samogitas pas vidaus reikalų ministerį Rusteiką ir išdėstė savo reikalą. Rusteika jam pasakė: — Pažįstu tave, pažįstu tavo tėvus, reikalą sufvarkysiu. Ir sutvarkė. Paliepė saugumo departamentui iš H kartotekos

„lenkiškos orientacijos“ įrašą išbraukti. Gal ir su teisingumo ministeriu pakalbėjo, nes ne mėnuo nepaėjo ir H gavo prie apygardos teismo kandidato darbą.

Policija universitete

Ypač artimas S. Kęsgailos bendravimas su vidaus reikalų ministeriu Rusteika prasidėjo vienu įvykiu universitete. 1934 metais studentai žaizdrininkai su dar viena antra į komunistų linkusia organizacija surengė universitete Gegužės 1-osios minėjimą, mitingą. S. Kęsgaila tada buvęs pirmuosiuose universiteto rūmuose pastebėjo, jog renkasi ir nestudentų. Telefonu pranešė ministeriui Rusteikai. Tas įsakė policijai mitingą uždrausti. Prie universiteto atvyko rezervo būrys. Jį pasitiko S. Kęsgaila ir dalį policijos rezervistų įvedė į universiteto namą ir parodė, kurioje auditorijoje vyksta Gegužės Pirmosios minėjimas.

Policija įsakė susirinkusiems po vieną išeiti ir išeinantis turėjo parodyti studijų knygelę ar studento asmens liudijimą. Policininkai nelabai susigaudė tuose dokumentuose, jiems į pagalbą stėjo Kęsgaila ir dar vienas studentas. Katras studento dokumentų neturėjo, buvo sulaukė, keletą asmenų policija išsivežė.

As tada su vėliau į kompozitorius iškilusiu Jonu Švedu gyvenau Donelaičio gatvėje, prie šais lenkų banką. Mudvieju kambarius buvo dažna draugų, tiek iš teatro žmonių, tiek studentų. Jos užėgė. To įvykio vakarą buvau namuose, universitetą nėjau. Užbildejo S. Kęsgaila ir tas kitas studentas (jis gal Lietuvoje likęs pavardės neminiu). Tuoj juodu pradėjo pasakoti apie tą įvykį universitete ir apie savo talką policijai.

Prieš audrą.

Varpininkų rezoliucija

Gal mėnesiui praėjus gavau kvietimą atvykti į universiteto garbės teismą. Pirmininkas porf. Purėnas paaiškino kad aš esąs patrauktas universiteto garbės teismu už įvesdinimą policijos universitetan ir už pagalbą jai Gegužės Pirmosios minėjimą išvaikant.

Nustebau ir paaiškinau, kad net ne universitete tą vakarą nebuvau. Prof. Purėnas man paaiškino, jog studentų varpininkų sąjunga yra išleidusi rezoliuciją, smerkia minėjimo rengėjus, kad išleido nestudentų, o ypač smerkia mane, kad policijai padėjau. „Kodėl nereaguoji, jei esi nekaltas?“ — klausė garbės teismo pirmininkas Purėnas. Atsakiau, kad aš ne nemačiau tokios rezoliucijos, pagaliau, kaip turėčiau reaguoti?

Prof. Purėnas paaiškino, kad ta varpininkų rezoliucija yra vieša, galėčiau aš ir per spaudą atsiliepti, pasiteisinti. Jis daugiau manęs nieko neklausinėjo, jokių kitų studentų pavardžių neminėjo ir aš jam nepasakojau, kas su policija bendradarbiavo.

Varpininkai minimą rezoliuciją pasiuntė universiteto administracijai ir studentų draugijoms bei korporacijoms, bet Samogitija negavo ir todėl nieko apie ją nežinojo. Susiradau, pasakiačiau ir einiau rašyti atsakymą. XX Amžius ir Lietuvos Žinios nespausdins, nuėjau Lietuvos Aido redakcijon, pas ten dirbusį A. Nezabitauskį, po šiek tiek atsisakinėjimo jis vis dėlto sutiko atspausdinti mano raštą, kuriame paneigiau man metamus kaltinimus ir pavadinau varpininkus šmeižikais.

Atsiliepiu per Lietuvos žinias varpininkų pirmininkas Vaišnora, visai nutylėdamas kaltinimą — nei jį tvirtino, nei atsispašė, o tik komentavo mano rašto pasalinus išsireikšimus, pvz., rašiau: jei ir būčiau policijai pagelbėjęs, tai ne savo kolegas, bet komunistuojančius lietuvių tautos priešus būčiau policijai padėjęs suimti. Vaišnora užrėžė, man, jog „ne Janutai spresti, kas tautos priešas ar draugas“. Tokio tono buvo varpininkų reakcija. Su jų veikėjais, kaip Vaišnora ir Gregorauškas, net ir kepurinė pažintis pasibaigė. Samogitija nutraukė draugiškus santykius su varpininkais.

Kai šie du varpininkai buvo Liaudies vyriausybės į ministerius paskirti, tikrai baiminausi, kaip kartą Vilniuje su Vaišnora petyis pro petį gatvėje praėjau, bet iš jų keršto nesulaukiau.

S. Setkus posmuoja, jog nuo 1937 m. mažai rodžiausi korporacijos veikloje. Prisimenu, kai grįžau karinę prievolę atlikęs, paprasčiau valdybos, kad man leistų pasiskaityti protokolus, metraštį ir siunčiamų išleidžiamų raštų bylą, kad žinočiau, kas buvo daroma, kai aš buvau karo mokykloje ir tikrai su Samogitija per tuos metus ryšio neturėjau. Taigi, priešingai Setkaus plepėjimui, aš iš tų korporacijos dokumentų daug ką sužinojau.

Gautųjų raštų rinkinyje radau varpininkų raštą, kuriuo jie atsiprašo manęs ir Samogitiją korporacijos, girdi, buvę apsirikię ir mane su kitu asmeniu suvainioja.

S. Kęsgaila universiteto teisme

Nežinau, kaip ir kuriuo keliu į universiteto garbės teismą pateko Steponas Kęsgaila, kas teismui pranešė, jog jis policijai iškviestis ir su policija bendradarbiavo, tikrindamas Gegužės Pirmosios minėjimo dalyvių dokumentus.

Teismo procesas neilgas, nes S. Kęsgaila negalėjo paneigti kaltinimo, jog jis pasielgęs nesuderinamai su studento garbe, padėdamas sulaužyti universiteto autonomiją.

Bausmė garbės teismas paskyrė: sumokėti 10 litų studentų šalpos reikalams, o kartu ir papeikimas.

Ar susilaukė kokios bausmės ar perspėjimo Gegužės Pirmosios rengėjai, kad jie įsileido ir nestudentų, neatsimenu.

Klaidos, lyg nebūtos

1959 metais spaudoje vyksiant ginčams dėl išleistosios prieš nuosmukį deklaracijos, kurioje buvo ir tuometinių Liet. enciklopedijos redaktorių parašų, buvo primenama, jog ir enciklopedijos redaktoriai neišvengia nuosmukinių raštų, nes į enciklopediją patenka menkaverčiai pasireklamavimai. Be kitų pavyzdžių buvo nurodyti ir S. Kęsgailos per enciklopediją universiteto baigimas bei jo veikla universitete.

Atsiliepiu ir S. Kęsgaila, kalbėdamas apie savo studentišką veiklą, bet ne žodžiu neprisitarė, kaip tas universiteto baigimas pateko į enciklopediją. Jis, kiek pamenu, rašė Nepriklausomos Lietuvos savaitraštyje.

Kai 1968 m. buvo išspausdintas Bronio Kvickio paruoštas ketvirtas Mūsų Lietuvos tomas, S. Kęsgaila tebegyveno ir galėjo pastebėti, kad joje knygoje be reikalo jis teisininku pavadintas. Tokią pastabą ir aš padariau savo išpužius Naujienose apie tą knygą spausdindamas. Nei tas „teisininkas“, nei Kvickių ta netikrą žinią išdavęs nei pagaliau patys, knygos sudarytojas nesimė klaidos pataisyti.

S. Setkus aukština S. Kęsgailą, sakydamas, kad jį „geriau“ pažinęs. Jei pažino, tai turėtų žinoti ir Kęsgailą neteisėtai teisininku titulą prisiskyrusį, tad gal jau būtų metas kitaip asmenybę vertinti. O jei S. Setkus tiki, kad Kęsgaila baigė teisių fakultetą, kad man leistų pasiskaityti protokolus, metraštį ir siunčiamų išleidžiamų raštų bylą, kad žinočiau, kas buvo daroma, kai aš buvau karo mokykloje ir tikrai su Samogitija per tuos metus ryšio neturėjau. Taigi, priešingai Setkaus plepėjimui, aš iš tų korporacijos dokumentų daug ką sužinojau.

Gautųjų raštų rinkinyje radau varpininkų raštą, kuriuo jie atsiprašo manęs ir Samogitiją korporacijos, girdi, buvę apsirikię ir mane su kitu asmeniu suvainioja.

Nuo vaikystės iki subrendimo liko aškus vaizdas: S. Kęsgaila pasižymėjo tuščių išdumumu ir tuščių iškalbingumu, turėjo talentą ir drąsą veržtis į visuomeninio darbo pirmas vietas, o kokių naudingų darbų jis atliko Kanados lietuvių bendruomenėje bei kaip jis partizanavo, man nėra žinomos tos veiklos visos smulkmenos. Bendrai, anot S. Setkaus citatos, šio rašto tikslas buvo grįžti į apleistos praeities

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS! MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain relief per dose to relieve backache. To reduce pain, soothe inflammation, so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM Tablets. Take only as directed.

No. 79

Pavergtų tautų minėjimas

š. m. liepos 19 d. Civic Place įvyko Pavergtų tautų minėjimas. Lygiai 12 val. jaunas vaikinys, lietuviukas Robertas Butkus, atnešė ir uždegė olimpiadai skirtą ugnį. Grojamas ir giedamas Amerikos ir vėliau Pavergtų tautų himnai.

Minėjimą pradėjo latvių atstovas Viktor Vinkšins. Išvardinamos buvo visos Sovietų okupuotos valstybės. Katalikų kunigas sukalbą malda.

Po to kalbėjo keli asmenys, tame skaičiuje ir mūsų konsulė Juzė Daužvardienė. Visi kalbėtojai pasmerkė sovietiską komunistų jų imperialistines užmačias ir barbariškus veiksmus su okupuotų kraštų žmonėmis.

Is matytų transparentų minėjime dalyvavo: lietuviai (iš plakātų gausumo atrodo, kad lietuvių buvo daugiausia). Daugumoje reorganizuotosios Bendruomenės narių. Matėsi iš Chicagos, Ciceros, Melrose Parko ir Willows Springs vietovių. Mačiau ir porą kunigų, kun. Juozą Prunskį ir kan. Vaclovą Zakarauską, mačiau ir porą gydytojų: dr. Joną Adamavičių ir dr. Ferdinandą Kauną. Deja, lietuviško jaunimo, išskyrus poros jaunuolių, visai nesimatė. Daugumoje senyvo amžiaus moterys ir vyrai, latviai, estai, serbai, čekai, slovakai, baltgudžiai, vietnamiečiai, tai landiečiai, ukrainiečiai, lenkai, vokiečiai ir kt. Nešojamose plakatuose matėsi įvairiausių šūkių, smerkiančių sovietinį imperializmą ir reikalavjančių tautoms ir pavieniems asmenims laisvės.

Buvo dalinami ir atsisaukimai. Lietuviai dalino Ramūnės Tričytės parašytą atsisaukimą „Freedom Is an Ocean Away“. Atsisaukime įdėta Marijos Jurgutienės ir dukros Dainos paveikslai. Estai savo atsisaukime aiškina, kad Estijoje 1939 m. ne estų gyveno 12%, gi 1979 m. Estijoje jau 50% gyvena ne estai.

Vokiečiai savo atsisaukime sceną, kurią dar blogiau negu apleidimas, bandoma iškraipyti. (Pabaiga)

aiškina, kad nuo 1961 m. 17 milijonų vokiečių tapo užmūryti. Tokius atsisaukimus platino ir kitų tautybių asmenys. Latvis, Tediš Zerinš kiekvienais metais ką nors naujo išgalvoja, šiais metais garde patį save ir mažą afganistanietį apraishojęs geležiniais reštovais Viktor Vinkšins. Išvardinamos buvo visos Sovietų okupuotos valstybės. Katalikų kunigas sukalbą malda. Po to kalbėjo keli asmenys, tame skaičiuje ir mūsų konsulė Juzė Daužvardienė. Visi kalbėtojai pasmerkė sovietiską komunistų jų imperialistines užmačias ir barbariškus veiksmus su okupuotų kraštų žmonėmis. Is matytų transparentų minėjime dalyvavo: lietuviai (iš plakātų gausumo atrodo, kad lietuvių buvo daugiausia). Daugumoje reorganizuotosios Bendruomenės narių. Matėsi iš Chicagos, Ciceros, Melrose Parko ir Willows Springs vietovių. Mačiau ir porą kunigų, kun. Juozą Prunskį ir kan. Vaclovą Zakarauską, mačiau ir porą gydytojų: dr. Joną Adamavičių ir dr. Ferdinandą Kauną. Deja, lietuviško jaunimo, išskyrus poros jaunuolių, visai nesimatė. Daugumoje senyvo amžiaus moterys ir vyrai, latviai, estai, serbai, čekai, slovakai, baltgudžiai, vietnamiečiai, tai landiečiai, ukrainiečiai, lenkai, vokiečiai ir kt. Nešojamose plakatuose matėsi įvairiausių šūkių, smerkiančių sovietinį imperializmą ir reikalavjančių tautoms ir pavieniems asmenims laisvės.

ABIEJŲ KOREJŲ VADAI NEGALI SUSITARTI

SEOUL, P. Korėja. — Kaip Pietų, taip ir Šiaurės Korėjos vadai tvirtina, kad jie nori taikos, siekia sudaryti vieną Korėją, bet jokių būdų negali susitarti. Jie vieni kitais nepasitiki ir negali pradėti pasitarimų. Amerikos Kongreso atstovas Stephen J. Solarz bando tarpininkauti, kad susitiktų abiejų Korėjų užsienio reikalų ministrai, bet jam labai sunku nustatyti pasitarimų sąlygas, todėl taikos derybos ir Korėjų suvienijimo klausimas vis dar atidedamas.

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Bom Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATURA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukšio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAIŲ SVENTIS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis ir užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitodvardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● **KĄ LAUMES LĖMĖ**, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinso knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojų už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valaitio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniška dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratą pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Užsaku Naujienas kaip dovana savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių partagas daryti įtakos į krašto politiką. 102 pal. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekia arba Money Order bus paštas tokia adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$15.00	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
Kitoje JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Savickas turi daug bendradarbių

Praeitą pirmadienio vakarą senatorius Frank D. Savickas buvo pagerbtas Chicagos 15-to demokratų wardo, kurio aldešanas yra Frank J. Brady. Savickas gimė ir užaugo 15-tame warde, įsitrukę į visuomeninį Amerikos gyvenimą, o šiandien jis jau įtakingas žmogus ne tik Chicagos, bet ir Illinois politikoje.

Sen. Savickas kelis metus praleido Illinois seimo rūmuose, priklausė įvairiems komitetams, o dabar jis Illinois senate dirba antrą terminą, priklausė prie senato vadovybės ir yra įtakingas narys senato darbo komitete.

Savickas politinę karjerą pradėjo precinkto kapitono, dirbo Illinois trafiko srityje, kai senas ir patyręs demokratas — tada meras Richard J. Daley pasikvietė precinkto kapitoną aldermano pareigoms. 15-tame warde buvo daug demokratų, mokslus baigusiu žmonių, buvo daktarų ir advokatų, bet senas patyręs politikas pasirinko jauną, energingą, veiklų ir teisingą lietuvį.

Šiandien sen. Savickas ne tik yra 15-to wardo komiteto atstovas, bet jis sprendžia Illinois įstatymų leidimo reikalus. Jis jau imasi iniciatyvos, kokių įstatymus pravesti, kokių reikia papildyti ir kokių visai nereikia liesti.

Jeigu sen. Savickas būtų neturėjęs politinės patirties, tai jis nebūtų pasiekęs tokių atsakingų pareigų ir neatitiktų su besitariančių ne tik senato komitetų narių, bet ir partijos politikais.

Chicagoje buvo didelis lietuvių skaičius, išrinktų įvairiose valstijose įstaigose, bet šiandien nėra kito lietuvių, kuris būtų užėmęs tokias pareigas. Labiausia, kad sen. Savickas ne tik pareigas eina, bet kiekviena pusmetį jam užkraunamos atsakingesnės pareigos ir uždedamas didesnis darbas. Senatoriui nesvetimi ir Sovietų pavergtos Lietuvos reikalai. Jis yra gerai informuotas apie nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, jam žinomas Lietuvos pavergimas ir pavergtos Lietuvos prijungimas prie Sovietų Sąjungos. Bet Savickas labai gerai žino, kad JAV Sovietų anekcijos nepripažįsta, todėl vilčių lietuviams vėl tapti nepriklausomais ir patiems valdyti gimtinį savo kraštą.

Sen. Savicką pagerbė 15-tas wardas, kurį tvarko aldermanas Frank J. Brady. Visiems džiugu, kad ald. Brady glaudžiai su sen. Savicku bendradarbiauja. Pagerbime taip pat dalyvavo žinomas atstovas Michael Madigan, kuriam lietuvių problems yra gerai pažįstamos ir jis neatsisako priremti savo petį prie Lietuvos laisvės reikalų. Illinois seimo atstovas Madigan yra Illinois atstovų rūmų pirmininkas. Illinois seime jo įtaka yra didelė, nes jis tvarko visos Illinois valstijos įstatymų leidimą. Gražu, kad jiedu glaudžiai su sen. Savicku bendradarbiauja.

Bet idomiausia buvo pažiūrėti į Condesa del Mar, milžinišką salę, esančią prie Cicerio ir 122-tos gatvių sankryžos. Tai milžiniška salė, kurioje telpa 2,000 žmonių. Didelis yra ir kiemas milžiniškam skaičiui automobilių pastatyti. Condesa del Mar salė buvo pilna. 15-tas wardas išstisus metus rūpinosi gyventojų reikalais, o praeitą pirmadienį visi sen. Savicko bendradarbiai susirinko pagerbti gabaus ir neudingo senatoriaus, Wardas parūpino salę, užkandą ir gėrimą troškuliui nu raminti, mėgiama įvairių vandenėlių, o sen. Savickas, aldermanas Brady ir keli kiti pasakė trumpas, bet turiningas kalbas.

Salėje buvo virš dviejų tūkstančių įvairių pareigūnų, glaudžiai bendradarbiaujančių su sen. Savicku ir kitais partijos pareigūnais. Jie patys rūpinasi krašto gerbūviu, ruošiamais įstatymais ir žmonių gerbūviu. Jie rūpinosi darbu ir viso 15-to wardo tvarka. Jie žūri, kad būtų gerbiamas wardo gyventojų teisės, bet taip pat daboja, kad neatsirastų įstatymų laužytojų. Jeigu kas bandytų savavaliauti ir įstatymus laužyti, tai ten yra Cook apskrities šerifas Elrod. Jis buvo atvykęs sen. Savicko pasveikinti ir jam padėti, jeigu atsirastų reikalo. Šerifas yra susidomėjęs lietuvišiais, pati svarbiausioji šerifo kertamoji jėga, jei būtų reikalo, yra pasiūkta iš lietuvių ar jų rekomenduotų žmonių. Šerifui Elrodui susirinkusieji šiltai paplojo, nes visi iš patyrimo žino, kad jis niekad be pagrindo jėgos nevartoja.

Salėje buvo virš 2,000 žmonių, bet sen. Savickas ir ald. Brady visus asmeniškai pažino ir vardais vadino. Visiems buvo aišku, kad sen. Savickas ne vienas. Jį remia ne tik 15-tas wardas, bet didelė senato dauguma ir Cook apskrities demokratų partijos vadovybė.

Idomu, kad į sen. Savicko bendradarbių suruoštą pagerbinimą buvo užsukęs ir vienas lietuvių respublikonas. Jam teko su sen. Savicku palbėti viename pobūvyje, todėl jam parūpo patirti, ką tas sen. Savickas reiškia Amerikos gyvenime.

Respublikonas, kaip reikia spėti, buvo pasiryžęs prezidentą Carterį iš Baltųjų Rūmų išprašyti. Jam atrodė, kad prezidentas Carteris toks jau silpnas, kad tik tenka respublikonams pajudėti, gražiai amerikiečiams suprantama kalba pakalbėti, kad prez. turės eiti riešutų sodinti.

Bet kai respublikonas laisvai pasisukinėjo sen. Savickui pagerbti vakare, kai pamatė tokią didelę ir pilną salę, tai aiškiai pamatė, kad šluto suorganizuotos Jėzuitų vienuolių propagandos neužteks Amerikos prezidentui nuversti.

Lietuviams džiugu, kad sen. Savickas turi daug bendradarbių.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖ NAUJIENOSE

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Pasikalbėjimas ejo nesklaidžiai, iš šalies žiūrint atrodė, tarytum prie staliuko sėdėtų mažai pažįstami žmonės.

— Tai kada ir kur mes vėl galėsime susitikti? — patylėjusi vėl pradeda Irena.

— Jeigu aš tik žinočiau, kur tu būsi, mielai aplankyčiau tave.

— Kur aš būsiu, aš dar ir pati gerai nežinau. Taip sugauti mane bus nelengva, geriau susitarkime vėl kur nors susitikti.

— Aš galvoju tą patį, — atsako palūkęs Ringaudas. — Po dviejų savaitių vėl bus suvažiavimas Vilniuje, žinoma, slapta. Jeigu tu galėtum atvažiuoti, aš labai džiaugčiaus.

— Taip bus geriausia, o atvažiuoti aš visuomet galiu.

— Bet tu, Irena, būk pasiruošusi visokioms išvysimams, — tyliai prataria Ringaudas.

Paskutinįjį jo žodžių prasmės Irena gerai nesuprato, bet jai tvykstėjo į galvą mintis, kad jis galvoja apie vestuves, todėl ji tik paraudo visa ir nieko jam neatsakė. O Ringaudas buvo paten-

kinas, kad ji ir be žodžių jį taip gerai supranta, todėl jis dar pridūrė:

— Jeigu aš kartais negalėčiau po dviejų savaitių atvykti į Vilnių, tai tu nepyk ir žinok, kad aš tikrai negalėjau.

Irena visa sudrebėjo. Staiga keistai suvilgė jos akys.

— O gal tau maloniau praleisti atostogas vienam, ar savo bičiulių tarpe, tai pasakyk atvirai, aš tau netrukdysiu...

— Irena!... — nori pertraukti ją Ringaudas.

— Aš žinau, kad tu turi labai daug pareigų, aš didžiuojuosi tavimi, bet kad tu negalėtum per visas atostogas pašvesti nei vienos dienos man...

— Tu gi žinai, Irena, kad tu man esi viskas — jokios kliūtys negalėtų mūsų perskirti, bet kiekvienas žmogus, be asmeninių reikalų, turi dar ir visuomeninių pareigų, kurių neatlikęs, nustotų dorą žmogaus vardo. Šiandieną tos pareigos laikinai ir perskiria mus, bet greit ateis laikas, kada mes visur ir visuomet būsimės kartu.

— Dabar aš esu rami, — prašabžda ji, — aš tik tikiu kiekvienu tavo žodžiu ir kantriai laukisiu to momento, kada galėsiu būti šalia tavęs tiek laimėj, tiek vargė.

Prieina padavėja ir atsistoja prie jų staliuko, duodama suprasti, kad jau laikas uždaryti restoraną.

Jie išejo.

Gatvėje buvo tamsu ir tuščia. Miestas buvo jau visai apmirus, todėl jie pasuko tiesiai prie Neris krantų. Miegoti šią naktį niekas ir nemanė.

Upės krante susirado tą patį suoliuką, kur jau buvo praleidę daug gražių vakarų. Irena prisipažindė prie Ringaudas, kaip drugelis prisipažindžia prie panašios spalvos žiedo, lyg sudarydamas to žiedo dalelę. Ji troško, kad ši naktis būtų amžina, be pabaigos, nes kas galėjo žinoti, ar bet kada nors jiems taip drauge besėdėti... sėdėti užmiršus, kad, be jų dviejų ir blizgancio priešais jų akis Neris paviršiaus, yra dar kas nors daugiau pasaulyje.

Bet toji naktis, nors buvo šilta, žavi, lyg tyčia — buvo nepaprastai trumpa. Jiems atrodė, kad jie tik atsisėdė, dar nespėjo gerai įsitaityti jaukiame suole, ir štai jau pradeda aušti; pirmiau pabalo kaž kur toli pakraštys dangaus, vėliau lyg susigėdęs, paraudo, o pakrantės krūmuose, tarytum dirigento mosto paragintas orkestras, pradėjo savo giesmes įvairiausi paukščiai — giesmininkai. Ant jų drabužių pasirodė, lyg maži peralai, balti vandens lašeliai, o plaukai nuo jų atrodė tarytum pražilę.

Bėkto laikrodžio atskaito penkis sunkius smūgius. Po dvidešimties minučių išeina traukinys. Šis kurtas varpo gaudimas tokiu ankstyvu laiku jiems atrodė lyg koks įspėjimas.

Ringaudas palydė Ireną iki jos namų. Prie

durų jis norėjo trumpai atsisveikinti, kad nekiltų įtarimas, kad jis vyksta į pavojų, bet, pažvelgęs į jos akis, pastebėjęs ašaras. Jis sugriebia ją į glėbį ir ilgai laiko stipriai spausdamas prie savo krūtinės, kartu slėpdamas nuo jos ir savo ašarotas akis, dar stipriau spaudė jį savo lūpas prie josios lūpų...

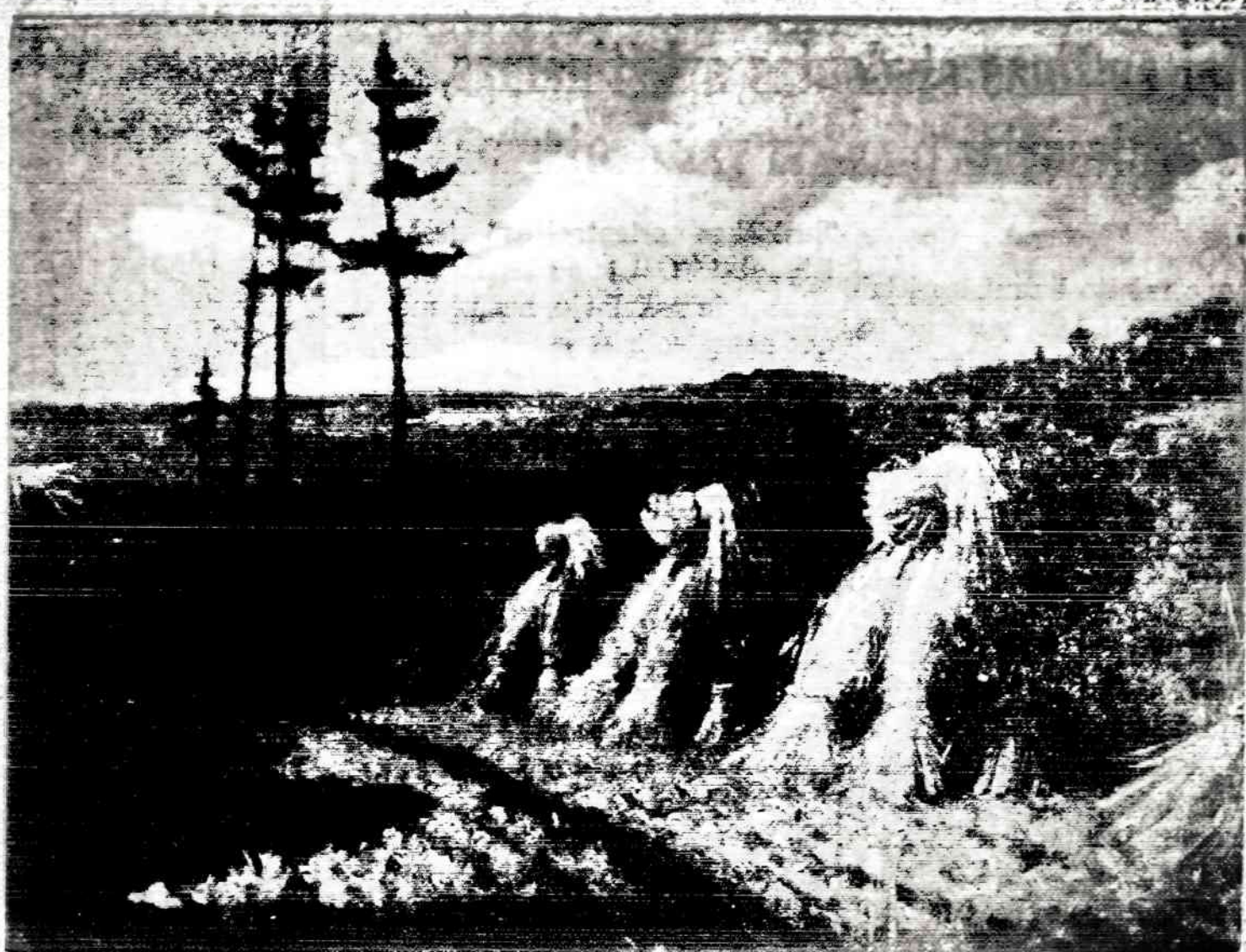
Irena dar pajuto, kaip iki skausmo suspaudė jai Ringaudas abi rankas, paskiau išgirdo jau tarp vartų tylų jo: "Iki pasimatymo, brangioji Irena", ir liko bestovinti kieme viena... Ringaudas jau beveik bėgė bėgo stoties link.

"Kaip gera būtų dabar turėti nuoširdžią draugę", pagalvoja ji jau kopdama laiptais į aukštą. Bet čia, Vilniuje, tokios draugės Irena neturėjo.

Tos pačios dienos vakarą ji jau sėdėjo tamsiame traukinyje, kuris pamažu riedėjo nuo Vilniaus į šiaurinę Lietuvos dalį.

Ringaudas, atsisveikinęs su Irena ir nuskubėjęs į stotį, rado savo draugus jau belaukiančius jo. Per Trakų suvažiavimą buvo gauta žinių, kad N. mieste suimta daug lietuvių, kilo įtarimas, kad juos įskundė vietiniai okupanto šnipai.

(Bus daugiau)

Antanas Rūkštelė

Gubos

ANTANAS PLESKYS

Konsulo V. Čekanausko ir VLIKO pirminko dr. K. Bobelio pranešimai

Lietuvių 6-sios tautinių šokių šventės proga, Chicagoje, 1980 m. liepos 5 d. įvyko Lietuvių Tautinės S-gos suvažiavimas. Su važiavimui pajauirinti ir apšviesti savo narius, buvo pakviesti du žymūs mūsų visuomenės veikėjai, Lietuvos gen. garbės konsulas inž. Vytautas Čekanauskas iš Los Angeles ir VLIKO pirm. Dr. Kazys Bobelis padarė pranešimus mums rūpimais einamaisiais ir politiniais reikalais.

Pranešimai arba paskaitos prasidėjo 3 val. p. p., tuoj pasibaigus suvažiavimo poedžiams. Pranešimus atidarė Liet. Taut. S-os pirm. Antanas Mažeika, Los Angeles. Pranešimų pravedė — moderatoriu pakvietė Joną Jurkūną, Chicago. Išvardinus pranešėjus, sale-auditorija juos pasitikio ilgu entuziastingu plojimu.

Pirmuoju kalbėtoju buvo pakviestas kons. Vyt. Čekanauskas. Jam atskirai vėl buvo ilgai ir entuziastingai plojama. Prieš pradėdamas jam kalbėti, p. J. Jurkūnas trumpai papasakojo jo biografiją, kad jis gimė 1929 m. Kaune. Anksti, dar jam mažam tebesant, mirė jo mylima ir rūpestinga mamytė. Artėjant ant-rajai siaubingai bolševikų okupacijai, su tėveliu jauniklis Vytautas pasitraukė į Vakarų. Ravensburge, Vokietijoje baigė gimnaziją. Atvykus į JAV ir prasi-dėjus Korėjos karui, buvo pašauktas į kariuomenę. Dalyvavo Korėjos kare. Pasibaigus Korėjos karui ir išėjus iš kariuomenės 1957 m. baigė Illinois Universitetą, įsigydamas elektronikos inžinieriaus diplomą. Persikėlė į Los Angeles ir ten pradeda dirbti pagal savo išgytą specialybę. Ten 1959 m. vedė Eleną Budrūnaitę ir dabar augina tris gražias dukreles, visos gražiai kalba lietuviškai, lanko liuanistinę mokyklą ir šoka tautinių šokių ansamblyje. Jis pats yra ALTos, Los Angeles skyr. pirm., Liet. Tautinės S-gos valdybos narys, Liet. Bendr. tarybos narys, liuanistinės mokyklos mokytojas ir apdovanotas šalių garbės žvaigždė, ar yra šaulys, negalėjo pasakyti.

KONSULO VYT. ČEKANAUSKO KALBA

Ižanga

Ačiū ponui Jurkūnui už tokį gražų, sakyčiau, gana tikslų pristatymą. Galėčiau tik tiek pridurti, norėdamas būti kuklus, kad gal buvo per daug gražiai pasakyta, bet aš džiaugiuosi (sąleje gausus plojimas).

Gerbiameji dvasiškai, Dr. Bobeli ir visi svečiai, susirinkę išklausti keletą žodžių iš dviejų Amerikos rezortų, Kalifornijos ir Floridos. Lyg kad susitarę, abu atvažiavome šviesiai apsi-rėngę. Čia žiūriu, visi kažkodėl tamsius kostiumus nešioja lyg, kad jiems būtų vėsiu. Mes čia praktikuojame, ypatingai aš, jau neapratę. Sako, čia prieš pat pradėdant programą, plojimais turėtų parodyti entuziastingai norint išklausti ir ko gero su-

tikti su mintimis, kurios čia bus patiekios. Tikiuosi, kad Jūsų nepavilsiu, dėja turiu prisipažinti iš anksto, kad ir nieko naujo jums negalėsiu pasakyti, kadangi tema kalbėti Lietuvos ar Lietuvos laisvinimo klausimais yra persunkti ir lengva. Mes kalbame tais reikalais jau beveik 40 metų. Ir kaip pasiklausai kalbėtojų gražių žuodžių ir parėjęs namo persioji juos truputiuką per kostuvą, gauni tą patį pranešimą, kad mums reikia daryti viską, kad tiktai galėtume atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Šių uždavinių mes daug neturime. Turime tik tai vieną, atkurti ir atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Klausimas iškyla tiktai tada, kaip prie to tikslą priieiti, kokiais keliais keliauti ir ką mes esame iki šiol padarę, kad galėtume pasimokyti iš patirties, kad tu pačių klaidų nepakartotume, jeigu klydomė. Aš esu tikras, visi prisipažinsime padarę klaidų — klydomė.

(Bus daugiau)

— Vien tik Kansas City, Mo., sekmadienį nuo karščio mirė 23 asmenys. Šiame mieste virš šimtų laipsnių karštis tęsiasi 17 dienų ir nuo karščio mirė 111 asmenų. Iki sekmadienio vakarą Missouri valstijoje mirė 275 asmenys, o karščio palietose 16 valstijų — 1,103 asmenys.

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

2. Biblijoje patsai Sutvertojas yra patiekęs savo žmonėms savo planą arba braižinį, parodantį kelią į pasaulio ramybę. Jo žodis kuo aiškiausiai sako, kad Jėzus yra visų Dievo patvarkymų Vykintojas ir žmonių Laimintojas. Angelių giesmė naktį, kurioje Jėzus gimė, patvirtina šį faktą, nes jis skelbė, kad jis bus pasaulio išganytojas, ir Tas, per kurį geroji Dievo valia bus apreiškta dabar mirštančiai žmonijai. Tuokart angelai taip pat pranašavo, kad per Jėzų bus įvykinta ramybė visoje žemėje.

O kas gi yra Jėzus ir kuo jis atsižymėjęs? Kodėl mes tikime ir tvirtiname, kad jis atitinka visam, kas reikalaujama iš to, kuris galės pasiektingai įsteigti ramybę išvirkusiam šių dienų pasaulyje? Nežinome kito geresnio būdo atsakyti į šiuos klausimus, kaip ištirti kai kurias iš daugelio pranašysčių ir Dievo žodžio pažadų, kalbanių apie Jėzų ir apie jo sugebėjimą įvykinti visus Dievo Tėvo nutarimus. Tai darydami mes patirsime, kad pats Dievo planas, liečiąs Jėzų, paaiškės ir pasirodys garbingas ir sandermingas.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

JONAS TRICYS

Laivai pajūryje

PETRAS PLESKEVICIUS

PIRMOJO PĖSTININKŲ SAVANORIŲ PULKO KŪRIMASIS

(Tęsimys)

APSIGINKLAVIMAS

Kaip su viskuo, taip ir su apsiginklavimu buvo nepergeriau. 1-mas pėstininkų pulkas gavo gerokai apgadintų ir labai blogai prižiūrėtų rusiškų šautuvų ir šovinių iš vokiečių karo grobio sandėlių. Jais ir buvo apginkluoti pirmieji savanoriai. Greta rusiškų, turėta ir vokiečių šautuvų. Tai dažniausiai patys savanoriai su savim atsiėmė arba iš vokiečių išsimainydavo.

Šovinių turėjome mažai. Sargyboms eiti duodavo po 15, o prieš rimtesnius kovos veiksmus gaudavome, kiek reikėjo. Vokiškų šovinių nesunku buvo išsimainyti pas vokiečius. Vakaraš savanoriai kuo įmanydami valė ir šveitė savo kovos draugus — šautuvus. Revolveriai buvo retenybė. Turėjo juos karininkai, kai kurie puskarininkai ir viršilos. Eiliniai savanoriai turėjo ir ne šiojo revolverius taip pat, buvo leidžiama, bet tai būta pavieniū laimingų kareivių. Bet su revolverine amunicija buvo visai blogai.

Pulke ir pas mus komendantų būros daliniuose buvo keli rusiški, iš vokiečių karo grobio sandėlių gauti, kulkosvaidžiai. Jie buvo ypatingo rūpėsio objekto. Juos nuolat tepė, prižiūrėjo. Iš pat pradžių aš panorau tepti kulkosvaidininku ir greit man ta laimė pasisuko. Geri santykiai su viršila greit ta klausimą sutvarkė ir tapau kulkosvaidžių komandos karys. Bu

vau labai laimingas ir labai tuo didžiavausi. Artillerijos pulkas neturėjo, ji atsirado vėliau. Stovintieji Suvalkų pusės Alytuje vokiečiai turėjo nuo karo pradžios gerus ginklų sandėlius, bet lietuviams, kad ir už pinigų nenorėjo tų ginklų parduoti. Todėl santykiai su vokiečiais buvo itin blogi, nedraugiški. Vokiečiai labai bijojo, kad jų lietuviai kariai nenuginkluotų ir todėl vengė ginklų parduoti. Netgi išsimainyti pas vokiečių šautuvą buvo sunku.

DARBAS IR LAISVALAIKIS Alytaus Apskritis Komendantūra turėjo dvi rikiuotes kuopas ir ūkinių dalinių. Tose kuopose buvo maždaug po 80 vyrų. Kiek buvo tuo metu 1-jame pėstininkų pulke — tiksliai nežinojau, bet nemažiau pusantro bataliono. Be to, jis turėjo ūkio ir technikos dalinius.

Kuopų sąstatas nuolat keitėsi. Nauji stodavo, kiti buvo keltami į 1-mą pulką; būdavo ir pabėgimų, nors netdaug. Komendantūros dalinių tarnyba buvo žymiai lengvesnė, negu 1-jo pėst. pulko. 1-mas pėstininkų pulkas sunkiai dirbo, buvo nuolatiniame parengtyje, bet buvo geriau ginkluotas.

Mankštos ir rikiuotės pamokų ilgokai nebuvo, o jei ir buvo, tai darė daugiausia praktiškus su ginklais veiksmus. Vėliau ėmėm vaikščioti į tinkamesnes vietas rikiuotės pamokoms. Pamokė kiek žygiavimo tvarkos, mokinti kovos veiksmų ir bandyti ginklus. Tas buvo žymiai įdomiau. Mokė ir komandavo viršila Morkus Ž. Daug mes pas jį neismokome ir kai čia pat neužilgo buvome pasiūti prieš bolševikus, tai patyrėme, kad nebuvome ganėtinai paruošti. Kitaip ir būti negalėjo — mokėmės nenormaliose sąlygose,

paskubomis. 1-ojo pėstininkų pulko kai kurie daliniai buvo mokomi, jiems stovint užtvare, pirmoje linijoje, Domantonių, Venciūnų ir Švobiškių kaimuose, į rytus nuo Alytaus.

Drausmės prasižengimų nebuvo. ViVršininkų klausydavome gerai. Jei ne — buvo bausmės — daboklė, vėliau ir buvo įvesta stovėti po šautuvu, betgi didžiausia bausmė buvo be eilės įvairūs darbai, sargybos ir nepalaidimas į miestą laisvalaikiu.

Iš pradžių savo viršininkų kariai nesveikino, tas buvo įvesta vėliau.

Nei mes, nei karininkai, nei puskarininkai nenešiojo antpečių, nevartojo jokių ženklų. Vienintelis ženklas buvo žvaigždė ir geltonas kaspinas ant kepurės.

Tarnyba nebuvo per daug sunki, bet trūkumai, kurių negalima buvo tais laikais kariuomenėje išvengti, paskatindavo mažiau pasiryžusius dezertuoti. Iš pradžių dezertiravo daugiau, vėliau tas dalykas sumažėjo. Panašius savanorius traukė laisvas kaimo gyvenimas, merginos, pasilinksminimai ir likę kaimo draugai. Bet dažniausiai tie patys veiksniai atsigrėždavo prieš patį dezertyrą. Ir draugai ir merginos pakeldavo neįstvermingą savanorį "ant juoko" ir dažnai jie po kelių dienų sugrįždavo į dalinį.

Vyresnybė praktiškai tokia tiksliai — jei savanoris išbūdavo tris ar mažiau dienų, tai jam nieko ypatingo negrėsė, is gaudavo vieną antrą parą daboklės, į sargybą be eilės, pavarydavo prie kai kurių darbų ir tuo pasibaigdavo. Blogiau būdavo su ilgiau užtrukusiais. Juos sunkiau bausdavo, jie vėliau neturėdavo pas viršininkus pasitikėjimo.

(Bus daugiau)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1338 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinika

Medicinos direktoriaus

1938 S. Main St., Westchester, Ill.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir kas antrą ketvirtadienį 8-3 val.

Tel.: 542-2727 arba 542-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.

Visos laidos iš WOPA stoties, bangos 1490 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.

ir WTIS stoties 1110-AM bangos

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA.

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00

4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30

val. ryto.

Vedėja Aldona Daukus

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

ROTTERDAME SPROGO LIBIJOS LAIVAS

ROTTERDAMAS, Olandija.

Pirmadienio naktį Roterdamo

uoste sprogo laivas, atvežęs naftą

iš Libijos uosto. Policija ir

gaisrininkai nori ištirti sprogimo

priežastis, bet tai beveik neįmanoma

daryti dėl to, kad laivas buvo

visai naujas.

Blogiausia, kad tanklaiviu

sprogus, nafta pasipylė po visą

Roterdamo uostą ir padarė labai

didelių nemalonių.

PATŠ SKAITYK IR DAR KIL

TUS PARAGINK SKALFYTI

DIENRASŲ "NAUJIENOS"

Put Soup In Your Menu

by Martha Logan

A hearty soup makes a welcome dinner on a nippy day. Add a tray of relishes, garlic-parley-buttered crusty bread and baked apples and you have a well-balanced, nutritious meal that is easy to prepare.

Depending upon your life style and using the handy packaged homemade soup starter, the soup can be simmered on the range or in a slow electric cooker. For quick preparation, cook it in the pressure cooker. For a little extra zing, add a half cup of red wine.

Lietuvos Dukterų draugijos piknikas

Š.m. liepos 20 d. 12 val. prasidėjo piknikas 71-mos ir California gatvių sankryžoje Marquette Parke. Visi susimėto po medžiais pavėsy.

Stalai apkrauti kepsniais, įvairiais tortais, kugeliu, kava 7-10. Pradėjo publika rikiuotis į eiles ir ėjo prie atsivežtų stalų. Visi nesėdė savo kėdės.

Ziūri, eilė stovi prie loterijos stalų. Eina, nešini laimėtus fantais. Apie 4 val. jau visi fantais išlošti.

B. Brazdžionis paleido plokštelių muziką, dainas. Viskas gerai derinosi.

Publikos prisirinko apie 1,000. Reikia manyti, kad piknikas nušėkė, nes tokiuose karščiuose žmonės nesileido į tolimesnes apylinkes. Marquette Parko gyventojai susimėto į parką.

Pantai dovanoti, šeimininkavo ir tartininkavo narės. Labai gražiai laukiančiųjų eilė retėjo, nes buvo gera paslauga.

Lietuvos Dukterų d-ja įsteigta kun. F. Gurecko pastangomis ir rūpestiu 1959 m. 1960 metais registruota valdžios įstaiga.

Organizacijos paskirtis ir tikslas — padėti vargstantiems, nelaimingiems, į vargą patekusiems, ligoniams, net palaidoti tuos, kurie neturi kas rūpinasi jų likimu mirties atveju. Perna policija perdavė po mėnesio mirusių laido. Ir reporteriui, kooperuojant su Pensininkų S-ga, teko dvejose laidotuose dalyvauti ir nešti karstus. Mūsų nuostabi, Dukterų draugijos valdyba po laidotuvių net dalyvius vaizino ir palaiko tas iš tėvynės atsivežtas tradicijas.

Dukterų draugija turi namus 71-mos ir Fairfield gatvių sankryžoje. Ten kontora ir vienas antras vargdenis laikinai apgyvendinamas nelaimės atveju. Garazas perpildytas rūbais, avalyne ir kitais reikmenimis. Suaukoti daiktai pigiai parduodami kiekvieną penktadienį nuo 10 val. Žmonės apsipirka.

Draugija turi apie 1,000 narių. Chicagoje apie 700. Iš viso šeši skirčiai kitose valstijose. Pagrindinės pajamos: du mėtiniai banketai ir vienas piknikas. Visos dirba iš pasiaukojimo.

Būtų tikslinga, kad gyvenimo saulėlydyje nepamirštume savo festamentuose bent tūkstantinę kitą palikti sušępti nelaiminguosius tautiečius, kai nėra kas jų likimu pasirūpina.

Praeitais metais tokių nelaimingų turėjo šeši, šiemet jau du laidojo.

Pirmininkė Em. Kiliene tikrai kilnios sielos moteris. Su meile ir pasiaukojimu atlieka savo pareigas ir gražiai vadovauja liai labdarinčiai organizacijai.

Apie 5 val. publika retėjo. Visi dkingi skirstėmės ir linkėjome sėkmės jų užmojuose. Pirmininkė prie kiekvieno stalo priėjusi atskirai dėkojo, o vėliau reikė per garsiakalbį gilia padėką dalyviams už gausų dalyvavimą, tartininkams, aukotojams.

Reikia manyti, kad visuomenė vertina Dukterų draugijos pastangas ir jautriai atsineš į tolimesnius draugijos užmojus.

Temperatūra buvo arti 100°. Ir po medžių teko prakaituoti. Buvo maloni atgaiva ir pažmonys. Piknikai gera proga susitikti seniems bičiuliams, prieteliams pasikalbėti.

K. Paulius

TRUMPAI

— Dail. V. Kristolaitytės ir dail. K. Žoromskio darbų paroda bus visą vasarą pranciskonų vasarvietėje, Kennebunkport, Maine. Dail. Juozo Bagdono darbų paroda bus rugsėjo 13 ir 14 dienomis New Yorko lietuvių Kultūros židinyje.

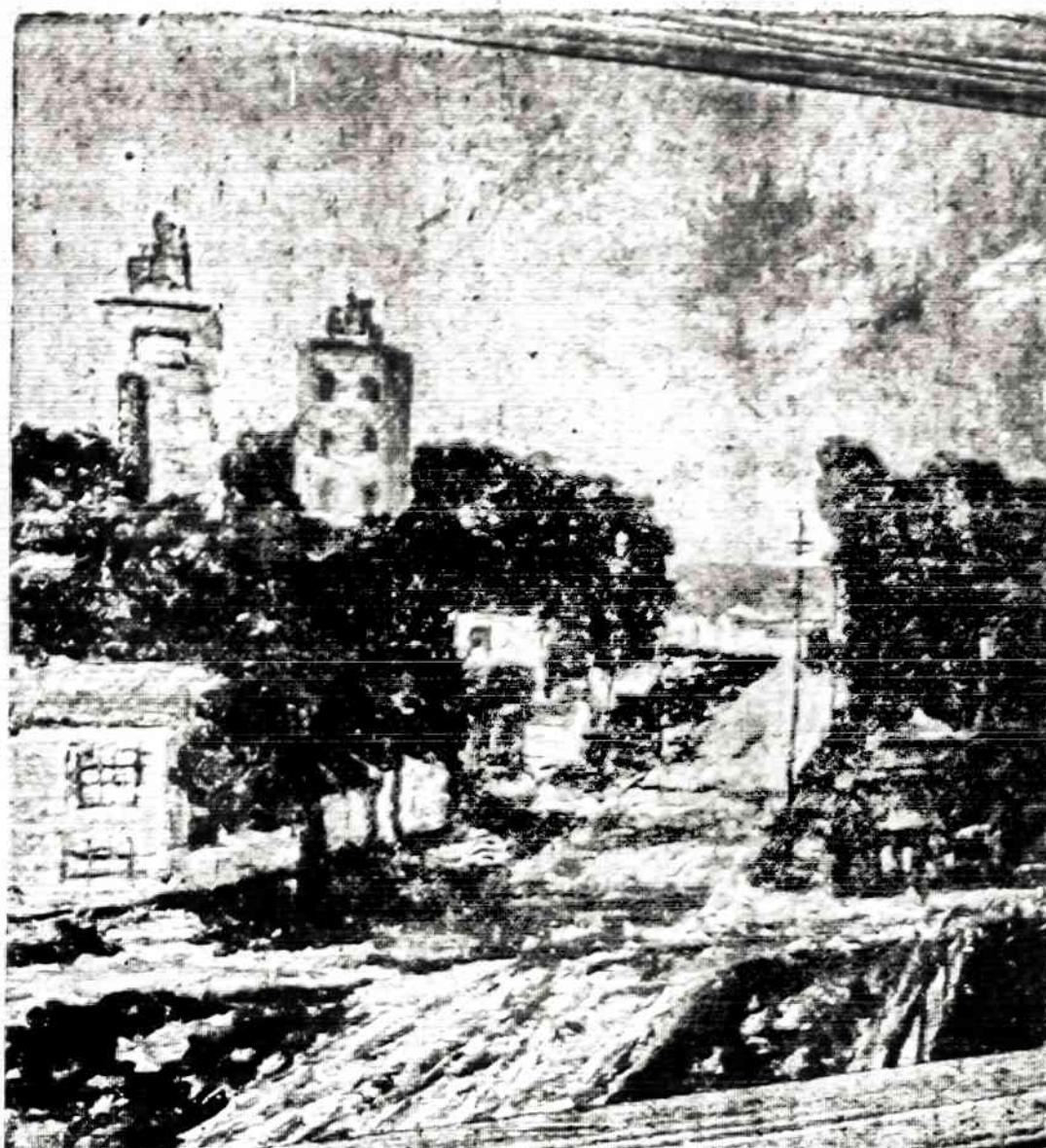
— Lietuvos Vyčių metinis seimas įvyks rugpjūčio 6-10 d. Park Plaza viešbutyje, Bostone. Sudarytas rengėjų komitetas ir įvairios komisijos. Komiteto pirmininkas yra Albertas G. Jaritis, vicepirmininkas — inž. Aleksandras Čaplikas.

— Antanas Bill Miller-Miliauskas, JAV kariuomenės pulkininkas, buvęs Antrajame Pasauliniame kare kartu su 5 broliais, mirė birželio 2 d. Baltimorėje. Velionis su savo tėvu turėjo suvyklą, kurioje dirbo daug lietuvių.

— Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyrus rengia gegužės Sakų sodyboje, 3430 Gekreia vokiečių, prancūzų ir piūčio 17 dienai. Lietuvių Dienos žurnalo gegužinė įvyks rugsėjo 14 d. McCambridge parke, Burbank, Calif.

— Polkų Festivalis įvyks rugpjūčio 10-19 d. Hunter Mountain, N.Y. Dalyvaus virš 50 tautybių, jų tarpe lietuviai. Svečiai bus vaišinami įvairių tautų patiekalais.

— Pasaulio Estų Dienos Stockholm dalyvavo apie 20,000 estų. Vien iš Kanados jų buvo nusikridę 1,300.

M. SILEIKIS

Waukeganais

— Sol. V. Verikaitis su žmona iš Toronto išvyko atostogų į Graikiją.

— Hamiltono Lietuvių Sporto klubas "Kovas" ruošia golfo rungtynes moterims ir vyrams liepos 27 dieną.

Piliečių klubas

Amerikos Lietuvių Piliečių Pasaulio klubo pusmetinis narių susirinkimas įvyko birželio 8 d. Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Avenue.

Pirmininkas Paul Masilionis atidavė susirinkimą pranešė, kad yra mirę dvi klubo narės — Anna Povilonis ir Frances Dauderis. Gėlių vainikai buvo suteikti iš klubo ir susirinkime pagerbtas jų atminimas vienos minutės tyla ir susikaupimu, o šeimoms įsireikštą gili užuojauta.

Pranešta, kad serga Anna Mikšis. Po sėkmingos operacijos, dabartiniu laiku randasi namuose. Linkėta jai greitai pasveikti.

Nutarimų raštininkė perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas. Ir kitų valdybos narių pranešimai priimti. Finansų raštininkė B. Zemgū Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

Latvijos ir Lietuvos atstovai — dr. A. Dinbergs ir dr. S. A. Bačkis š.m. liepos 16 d. buvo priimti Valstybės departamente p. Carl W. Schmidt, Centro ir Rytų Europos skyrus direktorės pranešė, kad dar šeši nariai rūs. Pateikė jam argumentus, yra neužsimokėję duoklių. Klubas Lietuvos ir Lietuvos atstovai

prašė, kad Valstybės departamentas paremtų Baltų prašymą palikti Radio Liberty Baltų skyrus Muenchen, kur jie dabar yra. Latvijos atstovas, Estijos atstovo prašymas, intervenavo ir estų vardu.

Pasimatyme kartu su direktoriumi p. Carl W. Schmidt dalyvavo p. Thomas D. Longo, Jr., Baltijos valstybių skyrus vedėjas, ir p. V. Gray, kuris rūpinasi RFE/RL reikalais.

POLITIKAI TYRINEJA PREZIDENTO BROLĮ

WASHINGTON, D.C. — Lietuviams gerai pažįstamas senatorius Robert J. Dole pasiuntė senatoriui Edward Kennedy, Senato teisminių komiteto pirmininkui, raštą, kuriame prašo ištirti Billy Carterio, prezidento brolį, "diplomatinius žygius" Washington. Billy jau ne pirmą kartą padarė didelį nemalonumą prezidentui. Dabar iškyla aiškėn, kad jis gavo net 500,000 dolerių paskolą iš Libijos vyriausybės. Teisingumo departamentui spaudžiamas, jis prieš kelias dienas užsirašė Libijos agentu.

Senatorius Kennedy prižadėjo visą reikalą ištirti ir iškelti viešumon, kaip vieni šeimos nariai pasinaudoja kito šeimos nario aukšta pozicija. Tyrinėjimas išaiškina, ar dar kitas buvo šiame reikale įveltas.

BRZEZINSKIO TARNAUTOJAI BUVO PLEPČS

WASHINGTON, D.C. — Zbigniew Brzezinskio tarnautojai buvo daugiausia išplepėję, kai prezidentas pareikalavo laikyti liežuvį už dantų, — pareiškė H. Carter, buvęs sekretoriaus Cyrus Vance pavaduotojas.

Prezidentas Carteris buvo labai nepatenkintas, kai praeitais metais buvo nutarta padidinti parduodamų ginklų kiekį Marokui. Prezidentas tada kreipėsi į FBI, kad ištirtų iš kur tos žinios pasklido. Tada aukšti pareigūnai, įskaitant ir Brzezinskį, buvo priversti pasirašyti liudijimus, kad jie žinių neišplepėję.

Hodding Carter laikraščiu Boston Globe pridėjo, kad Baltieji Rūmai Amerikos spaudos atstovus skaito priešais, bet taip neturėtų būti.

Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugijos piknikas įvyks liepos 27 d., sekmadienį, šaulių salėje, 2417 West 43rd St. Bus laimės šulynys, skanus maistas bei dovanų paskirstymas. Šokiams gros E. Knolio orkestras. Pradžią 12 val.

Visus kviečia Draugijos Valdyba

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruoštą, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėtą, "Sėduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujųjų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

9th ANNUAL WORLD'S LARGEST GARAGE SALE

July 25 - 26 - 27 Inside Evanston's Municipal Garage

Sherman Near Church FRIDAY - 11 A.M. TO 9 P.M. SATURDAY - 11 A.M. TO 6 P.M. SUNDAY - 12 NOON TO 6 P.M.

EVANSTON'S MERCHANTS SIDEWALK SALE

July 24 - 25 - 26 - 27 Sponsored by EVANSTON CHAMBER OF COMMERCE

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukurta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

— Sakoma, kad šapur Bachtiaras turėjo gerus ryšius su Iranu lakūnais, kurie buvo susitarę sumti Chomeinį ir jį nužudyti. Bachtiaras įsitikinęs, kad Chomeini neišlaikys valdžio.

This remarkable tablet gives aspirin relief, yet protects against stomach upset.

Ecotrin

DIETETIC COATED ASPIRIN for arthritis

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimai / Namai, Žemė — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Vlginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
NUTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪPŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras buisnis, lengvos pirkimo sąlygos.

2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka gyvenimoms šeimoms.

MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

DEMESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS 4445 So. ASHLAND AVE. 523-8775

GENERAL REMODELING

Alumini. langai, durys, medžio apmušimai. Stalniai darbai, cemento laiptai, portai, stogai ir visa kita.

FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas

2466 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMXUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442 - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA

VALDEMARAS BYLAITS ir VINCAS BRIZGYS

Darbo val: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

DENTURE WEARERS

A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE

one application holds comfortably up to 4 days

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS

A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE

one application holds comfortably up to 4 days

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

8 — Naujienos, Chicago, ILL. Wednesday, July 23, 1986

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Istaigą:

American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimą rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių aplankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikalais.

Taupykite skriddami Chartered lėktuvais, tik reikna rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2603 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2757

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių. MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2757

V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nešėko pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Elekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraud